

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 12/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä toukokuuta 2004 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 69/2004 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL 17/2004 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- toinen valtiovarainministeri Ulla-Maj Wide-roos ja lainsäädäntöneuvos Erkki Sarsa, valtiovarainministeriö
- hallitusneuvos Juhani Turunen, sosiaali- ja terveysministeriö
- päälakimies Markku Lounatvuori ja erityisasiantuntija Ingalill Aspholm, Rahoitustarkastus
- ylitarkastaja Ritva Alkio, Vakuutusvalvontavirasto
- lakimies Reima Letto, Suomen Pankkiyhdistys
- matemaatikko Inna Sajo, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta. Lailla saatetaan kansallisesti voimaan finanssiryhmittymien valvonnasta annetun direktiivin määräykset.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän määritelmää laajennetaan direktiivin edellyttämällä tavalla siten, että ryhmittymään luetaan rahoitustai vakuutustoimintaa harjoittavien yritysten lisäksi myös muuta liiketoimintaa harjoittavat yritykset, kuten työeläkevakuutusyhtiöt. Ryhmittymän vakavaraisuutta laskettaessa ryhmittymän

luetaan kuitenkin yleisestä määritelmästä poiketen ainoastaan ryhmittymään kuuluvat rahoitus- ja vakuutusalan yritykset. Ryhmittymän omistusyhteisö otetaan aina huomioon sen toimialasta riippumatta.

Lain alueellinen soveltamisala määräytyy lähtökohtaisesti sen mukaan, onko ryhmittymän emoyrityksellä kotipaikka Suomessa. Suomen lakia sovelletaan aina, jos emoyrityksen kotipaikka on Suomessa ja vähintään yhdellä ryhmittymään kuuluvalla yrityksellä on kotipaikka Suomessa.

Ryhmittymiä valvovat yhteistyössä Rahoitustarkastus ja Vakuutusvalvontavirasto. Niiden on oltava lisäksi yhteistyössä muiden valvontaviranomaisten kanssa. Koordinoivana valvontaviranomaisena toimii Rahoitustarkastus tai Vakuutusvalvontavirasto sen mukaan, kumman toimialan yritys on ryhmittymän johdossa.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymälle säädetään pakollinen vakavaraisuusvaatimus ja suuria asiakasriskejä koskeva rajoitus. Laissa säädetään myös monikansallisten ryhmittymien valvontavastuun jakautumisesta. Lisäksi laissa on säännökset ryhmittymään kuuluvien yritysten salassapitovelvollisuudesta, valvontaviranomaisen oikeudesta asettaa uhkasakko ja ryhmit-

tymän omistusyhteisön hallintoelinten vahingonkorvausvelvollisuudesta. Toimialakohtaiseen lainsäädäntöön tehdään rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettavasta laista johtuvat muutokset.

Luottolaitoslakiin lisätään säännökset luottolaitoksen lähipiiriin kuuluville luonnollisille henkilöille, yhteisöille ja säätiöille myönnettävistä luotoista ja lähipiiriin kuuluviin yrityksiin tehtävistä sijoituksista. Luottolaitoksen lähipiirilleen antamat luotot tai tällaisen luotonannon yleiset ehdot on päätettävä luottolaitoksen hallituksessa. Luotonannon ehdot eivät saa poiketa yleisöluotonantoon yleisesti sovellettavista ehdoista.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Talousvaliokunta ehdottaa, että lakiehdotukset hyväksytään niihin tehdyin lukuisin muutoksin. Muutokset johtuvat perustuslakivaliokunnan lausunnosta ja teknisistä tarkistuksista. Lisäksi HE:stä 55/2004 vp on siirretty samojen lakien muutosehdotuksia tässä hallituksen esityksessä oleviin lakeihin, koska tässä hallituksen esityksessä olevat lait on tarkoitus saattaa voimaan aikaisemmin.

Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta perustuu direktiiviin finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyritysten ja sijoituspalveluyritysten lisävalvonnasta. Direktiivin määräykset on saatettava kansallisesti voimaan 11.8.2004 mennessä.

Lain tarkoituksena on osaltaan turvata rahoitus- ja vakuutusmarkkinoiden häiriötön toiminta, edistää rahoitus- ja vakuutusryhmittymien johtamista terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti sekä turvata tallettajien ja sijoittajien taloudellista asemaa ja vakuutettujen etua. Lain keskeisin sääntely koskee ryhmittymätason vakavaraisuusvaatimusta ja suuria asiakasriskejä sekä koordinoivan valvontaviranomaisen ja sovellettavan lain määräytymistä monikansallisissa ryhmittymissä.

Lain alueellinen soveltamisala määräytyy sen mukaan, onko ryhmittymän emoyrityksellä kotipaikka Suomessa. Suomen lakia sovelletaan aina, jos emoyrityksen kotipaikka on Suomessa ja vähintään yhdellä ryhmittymään kuuluvalla säännellyllä yrityksellä on kotipaikka Suomessa. Suomen valvontaviranomaisen toimiminen koordinoivana viranomaisena määräytyy lain soveltamisalan mukaan.

Ryhmittymiä valvovat yhteistyössä Rahoitustarkastus ja Vakuutusvalvontavirasto, joiden on oltava yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Niiden keskinäinen toimivallan jako määräytyy sen mukaan, kumman toimialan osuus ryhmittymässä on merkittävämpi. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että uusi laki koskee ryhmittymätason valvontaa. Lailla ei rajoiteta Rahoitustarkastuksen ja Vakuutusvalvontaviraston toimivaltaa valvoa niiden valvontaan toimialakohtaisen lainsäädännön perusteella kuuluvia yrityksiä ja yritysryhmiä. Valiokunta pitää tärkeänä, että valvontaviranomaisten yhteistyö on toimivaa ja tehokasta yritysrakenteiden muuttuessa ja kansainvälistyessä. Uuden lain eräänä tavoitteena on oltava torjua tehokkaan valvonnan kiertämistä liiketoimintojen taikka varojen tai velkojen siirroilla ryhmittymässä.

Luottolaitoslainsäädäntöä täydennetään luottolaitosten lähipiiriluototusta koskevilla säännöksillä, jotka puuttuvat kokonaan Suomen nykyisestä lainsäädännöstä, ja muutetaan talletuspankkien maksuvalmiussäätelyä kansainvälisen valvontakäytännön ja markkinoiden kehityksen vuoksi.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta

4 §. Pykälän 5 momentti on muutettu vastaamaan muualla laissa käytettyä termistöä. Asiallista sisältöä ei ole muutettu.

5 §. Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten pykälän 3 momentissa säädettävää viranomaisen harkintavaltaa on rajattu tarkentamalla momentissa tarkoitetun päätöksen edellytyksiä. Tarkennus vastaa hallituksen esityksen perusteita.

6 §. Samoin perustein kuin edellä 5 §:n 3 momenttiin on tämän pykälän 5 momenttiin tehty vastaavanlainen täydennys.

8 §. Pykälän 1 momenttiin on lain johdonmukaisuuden ja selkeyden varmistamiseksi lisätty hallituksen esityksen 2. lakiehdotuksen 11 §:n 3 momenttia ja 7. lakiehdotuksen 10 §:n 2 momenttia vastaavasti säännös siitä, että toimivallan siirto ulkomaan viranomaiselle edellyttää sen varmistamista, että ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa ryhmittymää Suomen lakia vastaavalla tavalla.

Pykälän 3 momenttia on täydennetty ryhmittymään kuuluvien yritysten oikeusturvan parantamiseksi siten, että ryhmittymän johdossa olevalle yritykselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen Suomen viranomaisten toimivallan siirtämistä sopimuksella ulkomaan viranomaiselle.

Perustuslakivaliokunta on pitänyt lisäyksiä asianmukaisina.

18 §. Pykälän 2 momentti on poistettu. Momentissa ehdotettiin 1 momentin pääsäännöstä poiketen käytettäväksi rahoitus- ja vakuutusryhmittymään sisältyvien toimialakohtaisten alaryhmien osalta toimialakohtaisiin ryhmätason laskentasääntöihin perustuvia lukuja 1 momentissa tarkoitettujen yksittäisten lukujen sijasta.

Tällaisten alaryhmittymien toimialakohtaiseen vakavaraisuuslaskentaan sovelletaan toimialasta riippuen samoja laskentamenetelmiä, joita direktiivin mukaan voidaan soveltaa ryhmittymätason laskentaan. Näistä menetelmistä säädetään lain 20 §:n mukaan asetuksella. Koska direktiivi sallii kyseisten laskentamenetelmien yhdistelemisen, laissa ei ole tarpeen säätää momentissa tarkoitetusta periaatteesta, vaan siitä on johdonmukaisempaa säätää asetuksella, kuten muistakin menetelmien soveltamista ja yhdistelemistä koskevista periaatteista.

Lisäksi ehdotetut säännökset olisivat olleet tarpeettoman jäykkiä ja johtaneet joissakin tapauksissa virheellisiin lopputuloksiin, koska toimialakohtaisten alaryhmien ryhmätason vakavaraisuuslukuja ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista kaikissa tilanteissa soveltaa sellaiseen, vaan periaatteen soveltamisedellytyksistä on joka tapauksessa tarpeen säätää tarkemmin asetuksella.

20 §. Pykälän 5 momentissa oleva termi viranomainen on muutettu valvontaviranomaiseksi vastaavasti muualla laissa käytetyn ilmaisun kanssa. Asiasisällöltään säännös ei muutu.

21 §. Vakuutuslalla vallitsevan termistön mukaisesti luottovakuutusta ja takausvakuutusta pidetään eri sitoumustyypeinä, minkä vuoksi ne on myös pykälän 1 momentissa erotettu selvyyden vuoksi toisistaan. Säännöksen asiasisältö ei ole muuttunut.

29 §. Pykälästä on poistettu perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaisesti viittaukset ohjeiden ja lausuntojen antamiseen, koska viranomainen voi omalla hallinnonalallaan antaa ohjeita ja lausuntoja ilman eri valtuutustakin.

Lisäksi 1 momentista on poistettu tarpeettoman viittaus kirjanpitolakiin, koska lain 2 §:ssä

emoyritys on määritelty viittaamalla kirjanpitolakiin.

31 §. Pykälän 1 momentista on poistettu ohjeiden antamista koskeva 5 kohta samoin perustein kuin 29 §:stä.

2. Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Johtolausetta on muutettu sen johdosta, että lain 10 §:ään on lisätty uusi 6 momentti ja 79 §:ään ehdotettu uusi 6 momentti on poistettu.

10 §. Pykälään on lisätty uusi 6 momentti sellaisena kuin sitä on ehdotettu HE:ssä 55/2004 vp ja poistettu siitä.

79 §. Pykälään ehdotettu uusi 6 momentti on poistettu. Momentissa ehdotettua, nykyistä vakuutuslainsäädäntöä ja 1. lakiehdotusta vastaavaa periaatetta ei ole tarkoituksenmukaista soveltaa luottolaitoksiin. Se johtaisi ankarampaan lopputulokseen kuin vakuutusyhtiöissä ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymissä sen johdosta, että viimeksi mainituissa myös omien varojen vähimmäismäärä lasketaan suhteellisesti emoyrityksen omistusosuutta vastaavaan määrään, kun taas luottolaitoksissa on niitä koskevan direktiivinkin perusteella käytettävä täyden konsolidoinnin menetelmää, jolloin omien varojen vähimmäismäärä lasketaan aina 100 %:n omistusosuutta vastaavasti. Momentin mukainen omien varojen laskentatapa ei siten olisi johdonmukainen suhteessa laissa ja direktiivissä säädettyyn luottolaitosten omien varojen vähimmäismäärän laskentatapaan.

4. Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Lakiin on lisätty myös uusi 5 b §, jonka vuoksi johtolausetta on täydennetty.

5 b §. Pykälän säännökset on poistettu HE:stä 55/2004 vp. ja lisätty lakiin tässä yhteydessä. Lisäksi pykälän 1 momenttiin on lisätty viittaus 5 a §:ään, koska siinä tarkoitettu poikkeus velkojan vastustusoikeudesta on tarpeen ulottaa myös eurooppayhtiölaissa tarkoitettuun sulautumiseen. Selvyyden vuoksi 1 momentissa viitataan myös lain 4 §:ään, koska myös se tulee sovellettavaksi kaikissa sulautumisissa.

6. Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Johtolausetta on muutettu sen johdosta, että 4 §:n 2 ja 3 momentti kumotaan.

4 §. Pykälästä kumotaan viittaukset kassavarantosuhteeseen yhdenmukaisesti 2. lakiehdotuksen 67 §:n kumoamisen kanssa.

5 §. Pykälän 1 momenttia on muutettu vastaavasti kuin 2. lakiehdotuksen 68 §:n 1 momenttia.

7. Laki sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Lain 10 §:ään on lisätty uusi 7 momentti, jonka johdosta johtolausetta on täydennetty.

10 §. Pykälän uuden 7 momentin säännökset on siirretty tähän lakiin HE:stä 55/2004 vp.

9. Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Johtolause. Lain 7 luvun 2 momenttia on muutettu, joten johtolausetta on tältä osin täydennetty.

7 luku 3 §. Pykälän 2 momentti on siirretty tähän lakiin sellaisenaan HE:stä 55/2004 vp.

10. Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Kesäkuun 1. päivänä 2004 on tullut voimaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muutos, jonka vuoksi johtolauseessa on muutettu säädöskokoelmanumero.

1 §. Pykälän 3 momentti on yhteen sovitettu edellä mainitun lain kanssa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että 3., 5., 8. ja 11. lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina ja

että 1., 2., 4., 6., 7., 9. ja 10. lakiehdotukset hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1—3 §
(Kuten HE)

4 §

Ryhmittymään sovellettavat kynnsarvot

(1—4 mom. kuten HE)

Valvontaviranomainen, joka 7 tai 8 §:n nojalla toimii ryhmittymän koordinoivana valvontaviranomaisena, voi antaa tarkempia määräyksiä tämän ja 5 §:n soveltamisesta.

5 §

Kynnsarvojen soveltamista koskevat poikkeukset

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Edellä 1 momentissa ja 2 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettu päätös voidaan tehdä vain

muiden keskeisten valvontaviranomaisten suostumuksella ja vain jos lain soveltamisella olisi ainoastaan vähäinen merkitys lain tavoitteiden kannalta tai jos lain soveltaminen ei ole lain tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaista tai se on harhaanjohtavaa. Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu päätös voidaan tehdä, jos lain soveltamiselle ei ole *ryhmittymän merkittävästä asemasta markkinoilla, ryhmittymän taseen ulkopuolisten sitoumusten suuresta määrästä tai muusta näihin rinnastettavasta seikasta johtuvaa erityistä syytä.*

6 §

Soveltamisala

(1—4 mom. kuten HE)

Se valvontaviranomainen, joka 7 tai 8 §:n nojalla toimii koordinoivana valvontaviranomaisena, voi tehdä päätöksen poiketa lain soveltamisesta 3 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa. Päätös poikkeamisesta voidaan tehdä, jos lain soveltamiselle tällaiseen ryhmittymään ei

ole momentissa tarkoitettujen säänneltyjen yritysten läheisestä liikkeenjohdollisesta yhteydestä tai muusta siihen rinnastettavasta seikasta johtuvaa erityistä syytä.

7 §
(Kuten HE)

8 §

Valvontatehtävän siirtäminen toiselle valvontaviranomaiselle

Poiketen siitä, mitä 7 §:ssä säädetään, valvontaviranomainen, joka 7 §:n nojalla toimisi koordinoivana valvontaviranomaisena, voi tehdä 7 §:ssä tarkoitetun toisen valvontaviranomaisen sekä yhden tai useamman muun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että koordinoivana valvontaviranomaisena toimii toinen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valvontaviranomainen taikka että tällainen muu valvontaviranomainen ottaa osittain hoitaakseen, mitä tässä laissa on säädetty koordinoivan valvontaviranomaisen tehtäväksi. Sopimus, jonka mukaan ulkomaan valvontaviranomainen toimii koordinoivana valvontaviranomaisena voidaan tehdä, jos ryhmittymän johdossa oleva yritys ei ole suomalainen säännelty yritys ja voidaan varmistua siitä, että ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko konsolidointiryhmää tätä lakia vastaavalla tavalla.

(2 mom. kuten HE)

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos siihen on ryhmittymän valvonnan tehokkaan järjestämisen edellyttämä painava syy. Sopimuksesta on laadittava kirjallinen valvontapöytäkirja, joka on kaikkien keskeisten valvontaviranomaisten allekirjoitettava ja annettava tiedoksi ryhmittymän johdossa olevalle yritykselle. *Ryhmittymän johdossa olevalle yritykselle on varattava mahdollisuus tulla kuulluksi sopimuksesta ennen valvontapöytäkirjan allekirjoittamista.*

9 §
(Kuten HE)

2 luku

Ryhmittymään kuuluvia yrityksiä koskevat yleiset vaatimukset

10—16 §
(Kuten HE)

3 luku

Ryhmittymän taloudellisen aseman valvonta

17 §
(Kuten HE)

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

(1 mom. kuten HE)

(2 mom. *poist.*)

19 §
(Kuten HE)

20 §

Ryhmittymän vakavaraisuusvaatimuksen laskemiseen sovellettavat yleiset periaatteet

(1—3 mom. kuten HE)

Jos ryhmittymään kuuluvan tytäryrityksen omien varojen vähimmäismäärä on suurempi kuin sen omien varojen määrä, erotus on otettava huomioon täysimääräisenä laskettaessa ryhmittymän vakavaraisuutta, jollei koordinoiva valvontaviranomainen yksittäistapauksessa myönnä lupaa siihen, että erotus saadaan ottaa huomioon emoyrityksen omistusosuutta tällaisessa yrityksessä vastaavassa suhteessa.

(5 mom. kuten HE)

21 §

Asiakasriskit ja niiden ilmoittaminen

Ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakasriskillä tarkoitetaan tässä laissa samaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön tai tällaisen henkilön kanssa samaan olennaisessa taloudellisessa etu-yhteydessä olevaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön kohdistuvien saamisten ja sijoitusten sekä taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärää. Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin rinnastetaan *luotto- ja takausvakuutus*.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

22—26 §
(Kuten HE)

4 luku

Tilinpäätös

27 ja 28 §
(Kuten HE)

29 §

Tarkempien säännösten (poist.) ja lupien antaminen

Tarkemmat säännökset tase- ja tuloslaskelma-kaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoissa ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseen ja konsernituloslaskelman kaavoista ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan valtioneuvoston asetuksella. Rahoitustarkastus voi lisäksi myöntää konsernin emoyrityksen hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi luvan poiketa tämän luvun säännöksistä, jos konsernin emoyritys on luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa rahoitusalan yritys-

ten osuus ryhmittymässä on 4 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla suurempi kuin vakuutusalan yritysten osuus, ja poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Mitä 1 momentissa säädetään Rahoitustarkastuksen oikeudesta myöntää lupia sovelletaan vastaavasti Vakuutusvalvontavirastoon, jos konsernin emoyritys on vakuutusyhtiö tai sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa vakuutusalan yritysten osuus ryhmittymässä on momentissa mainitulla tavalla laskettuna suurempi kuin rahoitusalan yritysten osuus.

Ennen 1 ja 2 momentissa tarkoitettun (poist.) luvan antamista, valvontaviranomaisen on pyydettävä toisen valvontaviranomaisen sekä, jos asia on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tai osuuskuntalain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, kirjanpitolautakunnan lausunto.

30 §
(Kuten HE)

5 luku

Valvontaviranomaisten tehtävät

31 §

Koordinoivan valvontaviranomaisen tehtävät

Koordinoivan valvontaviranomaisen tehtävänä on:

(1—4 kohta kuten HE)

(5 kohta *poist.*)

(5 ja 6 kohta kuten HE:n 6 ja 7 kohta)

Koordinoivan valvontaviranomaisen on (*poist.*) ilmoitettava muulle valvontaviranomaiselle etukäteen 5 kohdassa tarkoitettun tarkastuksen toimittamisesta viimeksi mainitun valvontaviranomaisen valvottavassa.

32 §
(Kuten HE)

6 luku

Erinäiset säännökset

33—38 §
(Kuten HE)

2.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/1993) 67 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1683/1995 ja 1340/1997,

muutetaan 5 §:n 5 momentti, 8 §, 10 §:n 2 momentti, 16 §:n 1 momentti, 17 a §:n 1—3 momentti, 19 a §:n 1 momentti, 7 luvun otsikko, 68 §:n 1 momentti, 70 §:n 4 momentin 4 kohta sekä 71 a §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 5 momentti, 16 §:n 1 momentti, 19 a §:n 1 momentti ja 71 a §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti laissa 45/2002, 8 § osittain laeissa 69/2003 ja 588/2003, 10 §:n 2 momentti ja 17 a §:n 1—3 momentti mainitussa laissa 588/2003, 68 §:n 1 momentti mainitussa laissa 1340/1997 sekä 70 §:n 4 momentti laissa 75/2003, sekä

lisätään lakiin uusi 9 a ja 9 b §, 10 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 588/2003, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, *ja uusi 6 momentti*, 11 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 949/1996 ja mainitussa laissa 558 /2003, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, 16 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 45/2002, uusi 2 ja 3 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, ja uusi 6 ja 7 momentti, lakiin uusi 68 a §, 70 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 588/2002 ja 75/2003, uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 7 momentiksi, 71 a §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 45/2002, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, (*poist.*) 80 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 558/2003, uusi 2 momentti, sekä 81 §:ään sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1340/1997 ja 75/2003, uusi 3 momentti, seuraavasti:

5, 8, 9 a ja 9 b §
(Kuten HE)

2 luku

Luottolaitoksen perustaminen ja omistaminen

10 §

Toimilupa

(2 ja 3 mom. kuten HE)

Toimilupa myönnetään myös sellaiselle Euroopan talousalueeseen kuuluvassa toisessa valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetussa asetuksessa (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä eurooppayhtiöasetus, tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Lupahakemuksesta on pyydetävä kyseisen valtion rahoitusmarkkinoita valvovan viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään Eurooppayhtiönä Suomessa. (Uusi)

11, 16, 17 a ja 19 a §
(Kuten HE)

7 luku

Maksuvalmius

68, 68 a, 70 ja 71 a §
(Kuten HE)

79 §

Konsolidoidut omat varat

(6 mom. poist.)

80 ja 81 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

4.

Laki

liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä joulukuuta 2001 liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001) 2 § sekä lisätään lakiin uusi 5 a ja 5 b § seuraavasti:

2 ja 5 a §
(Kuten HE)

5 b § (Uusi)

Suomalaisen luottolaitoksen osallistumiseen eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä eurooppayhtiöasetus, 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun sulautumiseen sovelletaan, mitä 4, 5 ja 5 a §:ssä säädetään.

Jos sulautumisessa vastaanottava yhtiö rekisteröidään toiseen valtioon, sulautumiseen ei kuitenkaan sovelleta 5 §:n 3 ja 4 momenttia. Rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautu-

mista koskevaa eurooppayhtiölain (/) 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Rahoitustarkastus on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitettun luvan myöntämistä, että luottolaitos ei ole noudattanut sulautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen osakeyhtiölain (734/1978) 6 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua määräpäivää vain, jos Rahoitustarkastus on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

Jos toiseen valtioon rekisteröitävä vastaanottava luottolaitos aikoo sulautumisen jälkeen jatkaa luottolaitostoimintaa Suomessa, siihen so-

velletään, mitä ulkomaisen luottolaitoksen toiminnasta Suomessa säädetään.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

6.

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 28 päivänä joulukuuta 2001 osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) 4 §:n 2 ja 3 momentti,
muutetaan (poist.) 2 ja 3 §, 4 §:n 1 momentti ja 5 §, sellaisena kuin niistä on 3 § osaksi laissa 77/2003, sekä
lisätään lakiin uusi 23 a § seuraavasti:

2 ja 3 §
(Kuten HE)

4 § (*Uusi*)
Keskusyhteisön ja siihen kuuluvien luottolaitosten konsolidoidun maksuvalmiuden on oltava turvattu luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun mukaisesti.
(2 ja 3 mom. *poist.*)

5 § (*Uusi*)
Keskusyhteisö tai jäsenluottolaitos taikka niiden konsolidointiryhmään kuuluva yhteisö ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa keskusyhteisön, jä-

senluottolaitoksen tai koko *yhteenliittymän* vakavaraisuudelle *tai maksuvalmiudelle*. Keskusyhteisöllä tulee olla koko yhteenliittymään nähden riittävät riskien hallintajärjestelmät. Jäsenluottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yhteisöllä on oltava toimintaansa nähden riittävät riskienhallintajärjestelmät.

23 a §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

7.

Laki

sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä heinäkuuta 1996 sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 6 §:n 5 momentti, 12 b §:n 1—3 momentti, 15 b §:n 1 momentti ja 31 §:n otsikko, sellaisena kuin niistä ovat

6 §:n 5 momentti, 15 b §:n 1 momentti ja 31 §:n otsikko laissa 48/2002 ja 12 b §:n 1—3 momentti laissa 596/2003, sekä

lisätään 10 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 596/2003 uusi 2, (*poist.*) 5 ja 7 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi ja nykyinen 4 momentti 6 momentiksi, sekä 31 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1347/1997 ja mainituissa laeissa 48/2002 ja 596/2003, uusi 7 momentti seuraavasti:

6 §
(Kuten HE)

10 §

Toimiluvan myöntäminen

(2 mom. kuten HE)

(5 mom. kuten HE)

Lupa myönnetään myös Euroopan talousalueeseen kuuluvassa toisessa valtiossa vastaan luvan saaneelle eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä eurooppayhtiöase-

tus, tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Rahoitustarkastuksen on lisäksi pyydettävä lupahakemuksesta tuon valtion arvopaperimarkkinoita valvovan viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa. (Uusi

12 b, 15 b ja 31 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

9.

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 1 luvun 5 b §, 2 luvun 1 a §:n 2 momentti, 2 a luvun 17 §, 7 luvun 3 §:n 1 ja 2 momentti, 10 luvun 11 §:n 5 momentti, 14 luvun otsikko ja 3 § ja 14 b luvun 1 §:n 4, 5 ja 9 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 5 b §, 2 a luvun 17 §, 7 luvun 3 §:n 2 momentti ja 10 luvun 11 §:n 5 momentti laissa 49/2002, 2 luvun 1 a §:n 2 momentti ja 7 luvun 3 §:n 1 momentti laissa 611/1997 sekä 14 luvun 3 § ja 14 b luvun 1 §:n 4, 5 ja 9 kohta laissa 949/2000 sekä

lisätään 2 luvun 2 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 79/1999, uusi 2 ja 3 momentti ja 5 §:ään siitä mainitulla lailla 611/1997 kumotun 2 momentin tilalle uusi 2 momentti, 3 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 389/1995 ja mainitussa laissa 949/2000 uusi 7 momentti, 14 lukuun uusi 4 a § ja 14 b luvun 8 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 949/2000, uusi 5 momentti seuraavasti:

1 luku	teiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on lisäksi oltava hyvämaineisia ja heillä on oltava sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus kuin vakuutusyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen. Hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenenä tai toimitusjohtajana ei voi olla vajaavaltainen, <i>oikeushenkilö</i> , konkurssissa oleva eikä henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.
Yleisiä säännöksiä	
5 b § (Kuten HE)	
2 luku	
Vakuutusyhtiön perustaminen	
1 a , 2 a ja 5 § (Kuten HE)	
2 a luku	10 luku
Ensivakuutustoiminnan harjoittaminen ulkomailla	Tilinpäätös, konsernitilinpäätös ja vastuvelan kattaminen
17 § (Kuten HE)	11 § (Kuten HE)
3 luku	14 luku
Vakuutusyhtiön osakkuus	Vakuutusyhtiön ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvan yrityksen valvonta
3 § (Kuten HE)	3 ja 4 a § (Kuten HE)
7 luku	14 b luku
Yhtiön johto	Vakuutusyhtyrhythmän lisävalvonta
3 § (1 mom. kuten HE)	1 ja 8 § (Kuten HE)
Vakuutusyhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan tulee johtaa vakuutusyhtiötä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaat-	<u>Voimaantulosäännös</u> (Kuten HE)

10.

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä 25 päivänä huhtikuuta 1997 annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti, 9 §:n 3 momentti ja 12 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 3 momentti laissa 419/2004, 9 §:n 3 momentti laissa 640/1997 ja 12 § osaksi laissa 51/2002, sekä

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1208/1998 ja 83/1999, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3, 3 a ja 4 a §:ää, 2 luvun 1 a §:n 2 momenttia, 2 §:n 1, 2 ja 5 momenttia, 2 a §:ää, 4 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 §:n 1, 2 ja 5 momenttia, 2 a lukua, 3 luvun 1 §:n 1 momenttia, 1 a, 3, 4 ja 7 §:ää, 7 luvun 1 a §:n 1 ja 2 momenttia, 2 §:ää, 3 §:ää, 3 a §:ää, 7 §:n 1, 3 ja 4 momenttia, 10 luvun 2, 3 a, 3 b, 4 d ja 7 §:ää, 11 luvun 1 ja 6—14 §:ää, 12

luvun 1 §:n 2 momenttia ja 4 ja 5 §:ää, 13 lukua, 14 luvun 1 §:n 2 momenttia, 4 §:n 2 momenttia, 4 a §:ää, (poist.) 5 b, 6 ja 7 §:ää, 14 a luvun 7 §:n 4 momenttia ja 8 §:ää, 15 luvun 25 §:n 3 momenttia, 26 ja 27 §:ää ja 34 §:n 2 momenttia, 16 luvun 13 §:n 4 momenttia, 16 a luvun 9 §:n 4 momenttia sekä 10 ja 13—15 §:ää, 16 b luvun 4 §:n 3 momenttia eikä 18 luvun 9 §:n 2 momenttia.

6, 9 ja 12 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jouko Skinnari /sd
vpj. Jari Leppä /kesk
jäs. Sari Essayah /kd
Klaus Hellberg /sd
Reijo Kallio /sd
Esko Kiviranta /kesk
Martti Korhonen /vas
Miapetra Kumpula /sd

Seppo Lahtela /kesk
Jere Lahti /kok
Klaus Pentti /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Martin Saarikangas /kok
Sari Sarkomaa /kok
Juhani Sjöblom /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.